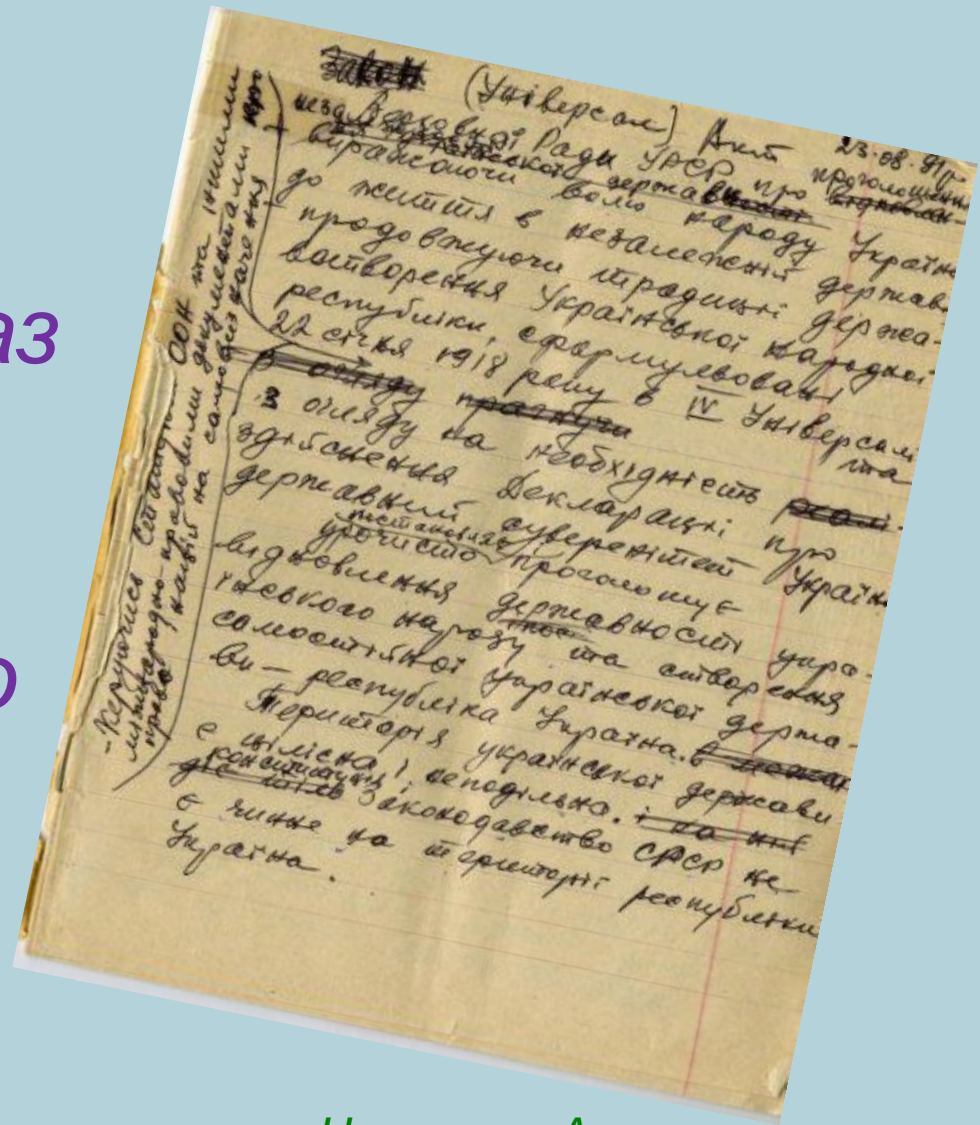

Контрольний
докладний
письмовий переказ
тексту
публіцистичного
стилю
із творчим
завданням

Чернетка Акту
про проголошення Незалежності України
Автор – Левко Лук'яненко

Переказ із творчим завданням

Спілкуймося, бо ми того варті!

Відомо, що Полтавщина є батьківщиною української літературної мови. Адже в основу нашого вноормованого мовлення покладено – завдяки геніальним Івану Петровичу Котляревському й Тарасу Григоровичу Шевченку – саме полтавсько-київський діалект. 28

Прикро, але й серце України, Полтавщина, уражена нинішньою тяжкою хворобою українців – неповагою до мови, її чистоти. Рідкісною стала можливість зустріти людину, яка говорить гарною українською мовою, тобто правильно вживає та наголошує слова, уміє без помилок будувати речення, не використовує русизмів, намагається уникати зайвих запозичень з інших мов. Цього всього діти навчаються в школі. Але – дивний феномен: після випускного вечора більша частина їх (навіть відмінників) катастрофічно швидко забуває правила українського мовлення. Чому? А щоб не бути “білою вороною” – адже навколо панує справжня мовна сваволя. 110

Наприклад: “Комфорт і ціни – одне задоволення!”, “Ти не один”, “П’ять крапель” (правильно – саме задоволення, ти не сам, крапель)... Упізнали? Так, це мова торгівлі, реклами, телебачення. Хто має більший вплив на людей, ніж засоби масової інформації? Риторичне питання. Де ось уже протягом 20-25 років черпають приклади жахливих помилок мовлення шкільні вчителі та викладачі вузів? Іще одне риторичне запитання. 167

Дуже прикро спостерігати, як потоптують нашу мову не лише в усному мовленні, а й на письмі, та ще й увічнюють неприпустимі помилки. Кожний мешканець села чи міста на Полтавщині зможе назвати зразки назв магазинів та інших закладів, оголошень, навіть написів на пам'ятниках і т.п., складених невідомо якою мовою, записаних із різноманітними грубими помилками. Чого варті самі лишень “Закривайте будь-ласка двері!” на майже кожних магазинних дверях! А правильно ж – “Зачиняйте, будь ласка, двері”! 240

Як боротися із засміченням мови? Слід почати з самого себе, любого. Не соромтеся говорити правильно: це не просто красиво, але й відкриває шлях до успіху. Чи помічали ви, як ставляться в будь-якій установі до людини, що послуговується літературною мовою? А як – до того, хто двох слів не зв'яже?.. 289

Правильне мовлення – ознака культурної, освіченої людини, її візитівка. Кажуть: за одягом зустрічають. А ще й за вмінням говорити. 307

Мова має свої чіткі закони, не вигадані вченими, а сформовані протягом багатьох тисяч років її розвитку. І порушення цих норм, а тим паче відмова від генетично закладеної в нас рідної мови карається суворіше, ніж кримінальні злочини, – духовним виродженням, занепадом народу, загибеллю цілої нації... 350

Завдання:

1) докладно письмово переказати текст;

2) додати власні міркування про чистоту мовлення повсякденного спілкування Вашого оточення (обсяг творчого завдання – половина переказаного тексту).

УСПІХІВ!